

Examenul de bacalaureat național 2015
Proba E. d)
Economie

Varianta 9

Profilul umanist din filiera teoretică, profilul servicii din filiera tehnologică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

I. TÊTEL

(30 punct)

Îrd a vizgalapra a helyes válasznak megfelelű betűt:

1. A határhasznosság olyan gazdasági mutató, mely:
  - a. értéke mindig nulla, ha az összhaszon minimális
  - b. az összhaszon növekedését méri abban az esetben, ha a termelt mennyiség egy egységgel nő
  - c. n darab elfogyasztott adag egyéni hasznosságának összegeként számolható ki
  - d. egy egységnyi többletfogyasztással érezhető elégedettség-növekedést fejezi ki. **3 pont**
2. Ha egy termék piacán csak néhány termelő cég van jelen, melyek nagy gazdasági erővel rendelkeznek és befolyásolják a termék árát, akkor ez a piac:
  - a. oligopszónium versenyű
  - b. tökéletes versenyű
  - c. oligopólium versenyű
  - d. monopolisztikus versenyű. **3 pont**
3. A reálbér abban az esetben nő, ha:
  - a. a nominálbér nem változik, míg a fogyasztási javak ára nő
  - b. a fogyasztási javak ára nagyobb mértékben nő, mint a nominálbér növekedése
  - c. a nominálbér csökken, míg a fogyasztási javak ára nem változik
  - d. a fogyasztási javak ára nagyobb mértékben csökken, mint a nominálbér csökkenése. **3 pont**
4. Egy gazdasági szereplő egy banktól 100 millió p.e. kölcsönt vesz fel egy évre, és ezért 50 millió p.e. összkamatot fizet. Tudva, hogy a hitelnyújtás az egyszerű kamat rendszerében történik, a kölcsönfelvételnél alkalmazott kamatláb:
  - a. 50%
  - b. 25%
  - c. 10%
  - d. 5%. **3 pont**
5. A pénztömeg nő, ha:
  - a. az állami költségvetés többletes
  - b. az áruk pénzértéke nő
  - c. a pénz forgási sebessége nő
  - d. a központi bank készpénzt von be. **3 pont**
6. Ha egy gazdasági szereplő növeli a termelési tényezők felhasználásának hatékonyságát, állandónak hagyva a költségeket és az árakat, akkor:
  - a. a profit növekedni fog
  - b. a jövedelmezőség csökken
  - c. csőd következik be
  - d. a hatékonyság csökken. **3 pont**
7. A munkaerőpiacon a kereslet származása:
  - a. a hitelkereslet rugalmasságából
  - b. az értékpapírok jövedelmezőségéből
  - c. a termelési tényezők kínálatából
  - d. a gazdasági javak piacán a kereslet dinamikájából. **3 pont**

8. A bruttó profit egy olyan gazdasági mutató, mely úgy számolható, mint:

- a. a nettó profit és az adó különbsége
- b. a nettó profit és az adó összege
- c. a szupraprofit és az adó különbsége
- d. a monopolprofit és az adó összege.

3 pont

9. A munka átlagtermelékenysége abban az esetben nő, ha:

- a. a termelés tömege csökken, míg az alkalmazottak száma nő
- b. a termelés tömege gyorsabban nő, mint az alkalmazottak számának növekedése
- c. a termelés tömege állandó marad, míg az alkalmazottak száma nő
- d. az alkalmazottak száma gyorsabban nő, mint a termelés tömegének növekedése.

3 pont

10. A gazdasági javak tulajdonságai között **nem** szerepel:

- a. bőség
- b. korlátozottság
- c. szűkösség
- d. hasznosság.

3 pont

II. TÉTEL

(30 pont)

1. Írd át a vizsgalapra a következő táblázatot:

Hónap	Ár (p.e)	A helyzet		B helyzet	
		Keresett mennyiség (db.)	Kínált mennyiség (db.)	Keresett mennyiség (db.)	Kínált mennyiség (db.)
április	5				
május	10				
június	15				
július	20				

A. Egészítsd ki a táblázat oszlopait tetszőleges adatokkal, tudva, hogy az ár és a keresett mennyiség, valamint az ár és a kínált mennyiség összefüggését kell tükrözniük egy termékre vonatkozóan, és a *B helyzetet* a fogyasztók jövedelmének növekedése jellemzi (más feltételek változatlanok maradnak).

4 pont

B. A táblázat Keresett mennyiség (A helyzet) oszlopába beírt számadatokat alapján számítsd ki a kereslet árrugalmassági együtthatóját május-június időperiódusban, pontosítva a számítások elvégzéséhez használt képletet, és a kapott eredmény alapján állapítsd meg a kereslet árrugalmasságának típusát.

6 pont

C. A táblázat adatainak felhasználásával ábrázold grafikusán a kereslet és a kínálat függvényét, megjelölve az egyensúlyi ár változását.

2 pont

2. Számítsd ki (egy tizedesnyi pontossággal) a reálbér százalékos változását abban az esetben, ha a nominálbér 25%-al csökken, és az árak 20%-al növekednek, leírva a számítások elvégzésének műveletsorát és pontosítva a kért mutató változásának irányát.

9 pont

3. T_0 évben egy cég 200 db. terméket gyárt, az átlagos változó költség 15.000 p.e és az átlagos fix költség pedig 10.000 p.e. A munka átlagtermelékenysége 20-al volt egyenlő. T_1 évben a termelés 40 db.-al nőtt, az alkalmazottak száma 2-vel, míg a változó költségek növekedése egyenesen arányos volt a termelés növekedésével. Feltüntetve a számítások elvégzéséhez felhasznált képleteket, jelöléseket és műveletsorokat, számítsátok ki:

A. a teljes költséget T_0 évben;

B. a határköltséget;

C. a munka átlagtermelékenységének százalékos változását T_1 -ben T_0 -hoz viszonyítva.

9 pont

III. TÉTEL

(30 pont)

Válaszolj az alábbi kérdésekre:

1. Pontosítsd a *tőkepiac* fogalmának gazdasági jelentését.

6 pont

2. Nevezd meg a profitráta kiszámításának három módját.

12 pont

3. Számszerű adatok felhasználásával mutasd be, hogy a hitelek kamatlábának növekedése milyen hatást gyakorol a hitelkeresletre.

6 pont

4. Magyarázd meg maximum fél oldal terjedelemben azt, hogy az *egyensúlyi ár*nak meghatározó szerepe van a gazdasági szereplők magatartásának irányításában.

6 pont